

Ông Bùi Di m, cố u Đ i s Vi t Nam C ng Hòa t i Washington D.C. cho r ng công vi c s p t i c a nhà ngo i giao Hoa K s g p nhi u khó khăn

do v 'xì tin' m i nh t trên Wikileaks.

Wikileaks nói h có k ho ch công b 250,000 b c đi n m t c a B Ngo i giao M .

Và lãnh đ o th gi i s khó nói chuy n thân tình v i nhà ngo i giao M , s m t ngày nào đó tin nh y c m s xu t hi n trên m t báo.

Wikileaks, website chuyên ti t l các tin m t gây ch n đ ng nói h có k ho ch công b 250,000 đi n tín c a B Ngo i giao M giai đ o n t 1966 đ n 2010. Đi n m t (cable) là hình th c liên l c ch y u gi a đ i s quán, lãnh s quán M v i Washington. M t s đi n tín ngo i giao nh n đ nh th ng th n v tình hình an ninh, chí n s t i m t qu c gia. M t s khác mi u t cá tính c a lãnh đ o th gi i, qua l i nói ngay th ng, không rào đón.

Th i ông Bùi Di m (tr c 1975) đi n tín ngo i giao là ph ng ti n ch y u đ trao đ i thông tin gi a tòa đ i s và b Ngo i giao trong n c.

“Th i c a tôi đi n tín ngo i giao dùng đ ng truy n nh đi n tho i nh ng đ c mã hóa khi g i

đi. Nhưng tôi ta gọi là đánh telex. Bây giờ thì họ dùng máy computer và mạng internet, còn nhanh hơn nữa. Nó có nhược điểm là đôi khi lại bị lọt ra ngoài như với Wikileaks hiện giờ.

“Trước đây khi gọi với bao giờ cũng có mật mã. Khi tôi viết xong, cán bộ chuyển uổng tòa đi sẽ chuyển tin tức đó ra mật mã, để chuyển về Sài Gòn. Ở Sài Gòn, người ta chuyển bên mật mã đó ra bên chính thức để trình cho người có trách nhiệm của chính phủ. Ví dụ như Tổng trưởng Ngoại giao hoặc ông Tổng thống.

Đôi khi có thông tin tôi mật, ông Bùi Diễm cho rằng phải như người cầm võ nước.

Đến một giờ ở ĐSQ VNCH ở Washington gọi với Sài Gòn đã được phía Mỹ được qua.

“Tôi cũng đến tin được gọi là tài liệu mật. Đôi khi có tài liệu mật nhưng người không muốn cho ai biết, thì người phải như người cầm tay đi máy bay mang với. Cái này phải hết sức cẩn thận.

“Có trưởng hợp tôi theo dõi ông Kissinger trong việc đi u đình hội đàm Paris. Khi ở Washington tôi gặp ông ở nơi. Khi ông đi qua Paris cũng cũng đi theo. Hai ngày trước khi ông đi ký hiệp định thì tôi có làm trình cho ông trưởng trưởng Thiệu. Cái bên trình đó được người cầm tay mang với.”

Lời tin

Trong cuộc gặp với quan chức của chính phủ Hoa Kỳ, một khi chính khách Mỹ nói đến chế độ chính trị, quân sự hay kinh tế ở Việt Nam, cuối đời sẽ của VNCH cho hay, ông đã đánh đi những tin nhắn báo cáo Sài Gòn.

“Hàng ngày ông có một đi đến gặp và, qua một mã chính phủ quy định. Chuyên viên một mã chuyên các báo đi đến tin đó về Sài Gòn.”

Dù ở vị trí nào, trong hoàn cảnh nào, ông Bùi Diễm cho rằng nhà ngoại giao phải có khả năng mọi tin chuyên nghiệp. Và chuyên nhanh về những những mà tin sẽ được thu thập được từ chính khách cao cấp của những sự kiện.

Ông không về một tin lớn, quan trọng, những có được các bằng cách tình cờ.

“Khi tôi nói chuyện với ông Kissinger, ông yêu cầu miêu tả ngoại giao và những Mỹ (khi yêu là) William Rogers. Ông Kissinger phân tích với tôi rằng tất cả chính sách ngoại giao của Mỹ được quy định bởi Tòa Bạch Ốc chứ không phải Bộ Ngoại giao. Tôi liên tục nói chuyện với Kissinger về Sài Gòn để bên nhà biệt rằng, có sự cách biệt giữa Tòa Bạch Ốc và Bộ Ngoại giao.”

Và ông Bùi Diễm còn sẵn tin về những viên nào có tri thức về những công việc những để chính phủ Sài Gòn chuyển báo để sách phù hợp.

“Ví dụ như hai cuộc năm 1968, sắp sửa có cuộc bầu cử tổng thống giữa hai ứng viên Richard Nixon và Hubert Humphrey. Tôi đã nhúng lặn gặp và nói chuyện với ông Nixon. Tôi cũng nói chuyện với cả ông Humphrey nữa. Ông Nixon muốn tôi nói chuyện mà như với ông Thiệu như một thay đổi thái độ trong cuộc chiến Việt Nam.

Báo đi đến tin tôi đánh về nhà khi yêu nói rằng họ thu thập cho ứng viên Cộng Hòa (Nixon) mà như họ những viên Dân Chủ (Humphrey). Đó là những để như trung thực của tôi về chính trị Hoa Kỳ lúc đó.”

Nghe lén

Sau này ông Bùi Di m bi t r ng các b c đ i n m t c a Tòa Đ i s VNCH ở Washington g i v trong n c đã đ c phía M đ c qua. Th m chí phòng làm vi c c a ông b đ t máy nghe lén.

“Đ i u đó r t b t ti n. H mu n bi t tôi nói chuy n v i ai. Làm nh v y đ i v i m t đ ng mình càng không nên.”

Vi c website Wikileaks công b các đ i n tín m t c a B Ngo i giao M s gây nh h ng x u đ n ho t đ ng ngo i giao c a Hoa K , ông Bùi Di m nói.

T nay v sau, ông cho r ng r t khó đ lãnh đ o m t qu c gia nào đó nói chuy n thân tình v i viên ch c ngo i giao M .

“R i đây các nhà ngo i giao Hoa K đi làm vi c ở các n i s g p nhi u khó khăn. Quan ch c m t n c nào đó khi ti p nhà ngo i giao Hoa K đôi khi cũng dè d t. Làm sao có th nói m nh đ n khi bi t đâu, mai này nh ng l i nói c a mình s đ c công b trên báo chí th gi i. Công vi c c a nhà ngo i giao t đây s khó h n tr c r t nhi u,” cố u đ i s c a VNCH nh n đ nh.